Scan to join the
Tehillim & Torah
WhatsApp Group

בס"ד

Lech Lecha: Life is a Journey

Rabbi Shmuel Silber

Dedicated by Robyn Schaffer in loving memory of Robyn's mother, Rochel Leah bas Moshe Eliezer z'l on her 2nd yahrzeit.

1. בראשית פרק יב פסוק א

א וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַבְרָם לֶךְ־לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ: ב וְאֶעֶשְׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל וַאֲבָרֶכְךָ וַאֲגַדְּלָה שְׁמֶךָ וֶהְיֵה בְּרָכָה: ג וַאֲבָרְכָה מְבָרְכֶיךָ וּמְקַלֶּלְךָ אָאֹר וְנִבְרְכוּ בְךָ כֹּל מִשְׁפְּחֹת הָאֲדָמָה:

1. And the Lord said to Abram, "Go forth from your land and from your birthplace and from your father's house, to the land that I will show you. 2. And I will make you into a great nation, and I will bless you, and I will aggrandize your name, and [you shall] be a blessing.

2. תהלים פרק קיט פסוק קו

נִשְׁבַּעְתִּי וָאֲקַיֵּמָה לִשְׁמֹר מִשְׁפְּטֵי צִדְקֶךָ:

I swore and I fulfilled, to keep the judgments of Your righteousness.

3. רד"ק תהלים פרק קיט פסוק קו

(קו) נשבעתי, כדי לזרז עצמי לקיים

4. תלמוד בבלי מסכת נדרים דף ח עמוד א

מנין שנשבעין לקיים את המצוה? שנאמר: נשבעתי ואקיימה לשמור משפטי צדקך. והלא מושבע ועומד מהר סיני הוא! אלא הא קמ"ל, דשרי ליה לאיניש לזרוזי נפשיה.

5. זוהר פרשת לך לך דף ע"ז ע"א

מתוק מדבש

(דף עו ע"ב) לֶךְ לְךָ מֵאַרְצְךָ וגו', רַבִּי אַבָּא פָּתַח וְאָמַר לבאר הטעם על מה זכה אברהם יותר מכל בני דורו שאמר לו הקב"ה לך לך וגו', ותחלה מקדים לפרש

תָּא חֲזֵי אַבְרָהָם בָּעֵי לְקָרְבָא לְקַדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאִתְקָרֵב בא וראה אברהם רצה להתקרב להקב"ה ונתקרב, כי הבא לטהר מסייעין אותו, ולפי שיצא מאור כשדים ללכת ארצה כנען ובא עד חרן, קרבהו הקב"ה יותר וא"ל לך לך, הָדָא הוּא דִּכְתִיב

6. לקוטי הלכות (הל' גניבה ה:ז-ח) – רבי נחמן מברסלב זצוק"ל

לְךָ־לְךָ. וְזֶהוּ לְךָ לְךָ, לְךָ דַּיְקָא, שֶׁכָּל הַלּוּכְךָ וּנְסִיעָתְךָ יִהְיֶה לְךָ וְאֵלֶיךָ לְבַד הַיְנוּ לְעַצְמָם נְקֵדַת הָאֱמֶת שֶׁזֶּה עִקָּרְךָ וְחִיּוּתְךָ. כִּי עִקַּר הָאָדָם הוּא הַנְּשָׁמָה הַקְּדוֹשָׁה שֶׁבּוֹ, שֶׁזֶּה כָּל הָאָדָם, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בַּסְּפָרִים וּמוּבָא בִּדְבָרָיו ז"ל בְּסִימָן כ"ב שֶׁמַּה שֶׁנִּקְרָא אֲצֶל הָאָדָם אֲנִי הוּא רַק עֶצֶם הַנְּשָׁמָה, כִּי בְּשַׂר הָאָדָם נִקְרָא בָּשָׂר אָדָם, וְעִקַּר הָאָדָם הוּא הַנְּשָׁמָה. וְהַנְּשָׁמָה הִיא חֵלֶק אֱלוֹקִי מִמַּעַל שֶׁהוּא עֶצֶם הָאֱמֶת. וְזֶה בְּחִינַת נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל שֶׁהַתְּחִילוּ מֵאַבְרָהָם שֶׁנֶּאֱמַר עֲלֵיהֶם כֻּלָּה זֶרַע אֱמֶת.

וְזֶהוּ לְךָ לְךָ, הַיְנוּ שֶׁתֵּלֵךְ לְךָ לְעַצְמְךָ דְּהַיְנוּ לְעֶצֶם הָאֱמֶת שֶׁלְּךָ הַמְשֻׁרָשׁ בְּךָ שֶׁרַק זֶה נִקְרָא 'אֲנִי' כְּשֶׁהָאָדָם מְדַבֵּר עַל עַצְמוֹ, וְכֵן רַק זֶה נִקְרָא 'אַתָּה' אוֹ 'לְךָ' כְּשֶׁמְּדַבְּרִים עִמּוֹ לְנוֹכֵחַ, הַיְנוּ שֶׁבְּכָל הַלּוּכְךָ בְּנִשְׁמִיּוּת וְרוּחָנִיּוּת תֵּלֵךְ רַק לְךָ לְעַצְמְךָ לְעֶצֶם נְקֵדַת הָאֱמֶת הַמְשֻׁרָשׁ בְּךָ וְלֹא תִּסְתַּכֵּל עַל שׁוּם הֶסְתּוֹת וּפְתוּיִים שֶׁל הַשֶּׁקֶר הַמַּחְשִׁיךְ אַנְפֵּי בְּרִיָּתָא עַד שֶׁקָּשֶׁה מְאֹד לַעֲמֹד עֲלֵיהֶם מִי שֶׁאֵינוֹ מִשְׁתַּדֵּל לָחוּם עַל עַצְמוֹ לְחַפֵּשׂ תָּמִיד הָאֱמֶת לַאֲמִתּוֹ לְבַל יִטְעֶה אֶת עַצְמוֹ.

6. לקוטי הלכות (הל' גניבה ה:ז-ח) - רבי נחמן מברסלב זצוק"ל

וְזֶהוּ: לֶךְ לְךָ מֵאַרְצְךָ וּמִמּוֹלַדְתְּךָ וּמִבֵּית אָבִיךָ, כִּי כַּמָּה מִינֵי חֹשֶׁךְ וּשְׁקָרִים הַנִּמְשָׁכִים "מֵאַרְצְךָ" - דְּהַיְנוּ מֵהָעִיר וְהַמְּדִינָה שֶׁנִּתְגַּדֵּל בָּהּ, כִּי זֶה יָדוּעַ שֶׁהִקְלִפָּה קָדְמָה לִפְרִי וּבְכָל אֶרֶץ וּבְכָל מָקוֹם אַף־עַל־פִּי שֶׁיֵּשׁ שָׁם הַרְבֵּה טוֹב אֲבָל יֵשׁ בְּכָל מָקוֹם כַּמָּה מִינֵי חֲשֵׁכוֹת הַמַּחְשִׁיכִים אֶת הָאֱמֶת דְּהַיְנוּ מַה שֶּׁבְּכָל אֶרֶץ רַבָּם רוֹדְפִים אַחַר תַּאֲווֹת וּבִפְרָט אַחַר הַמָּמוֹן וְהַכָּבוֹד וְכוּ' כְּאִלּוּ זֶה הַדֶּרֶךְ נִתַּן מִסִּינַי חַס וְשָׁלוֹם, וְצָרִיךְ לְהִתְרַחֵק מִזֶּה וְלָצֵאת מֵאַרְצְךָ, וְתֵלֵךְ לְךָ לְעַצְמְךָ לִנְקֵדַת הָאֱמֶת שֶׁזֶּה עִקַּר עַצְמְךָ, כִּי אִם תִּסְתַּכֵּל עַל הָאֱמֶת תָּבִין הֵיטֵב כִּי לֹא זֶה הַדֶּרֶךְ לָבוֹא לַתַּכְלִית הַנִּצְחִי לָעוֹלָם הַבָּא. וְכֵן "וּמִמּוֹלַדְתְּךָ" - דְּהַיְנוּ שֶׁיֵּצֵא מִהֶרַע וְהַחֹשֶׁךְ שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מִצַּד הַהוֹלֶדָה בְּחִינַת הַן בְּעָוֹן חוֹלַלְתִּי וְכוּ', וּכְמוֹ שֶׁכָּתוּב עַל פָּסוּק הַמָּזֶה וַאֲבִיהֶם וְכוּ' (פסיקו י). וְכֵן "וּמִבֵּית אָבִיךָ" - שֶׁהוּא מִשְׁפַּחְתּוֹ, כִּי יֵשׁ כַּמָּה שְׁטוּתִים וּשְׁקָרִים שֶׁנִּדְבָּק בּוֹ מִצַּד מִשְׁפַּחְתּוֹ שֶׁמַּחֲזִיקִים עַצְמָן לְמִיַּחְסִים גְּדוֹלִים וּכְאִלּוּ כָּל הַכָּבוֹד שַׁיָּךְ לָהֶם וְכֵיוֹצֵא בָּזֶה שְׁאָר שְׁטוּתִים וּבִלְבּוּלִים, וּמִכֻּלָּם צִוָּה לוֹ ה' יִתְבָּרֵךְ שֶׁיֵּצֵא וְיֵלֵךְ מֵהֶם לְךָ דַּיְקָא דְּהַיְנוּ לְעַצְמְךָ שֶׁהוּא עָצָם נִקְדַּת הָאֱמֶת שֶׁהוּא כָּל הָאָדָם כְּנַ"ל, וְאָז תָּבוֹא אֶל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַרְאֶךָּ - שֶׁהוּא אֶרֶץ־יִשְׂרָאֵל, וְאֶעֱשְׂךָ לְגוֹי גָּדוֹל - זֶה שֶׁאוֹמְרִים אֶלְקֵי אַבְרָהָם שֶׁהוּא שְׁלֵמוּת הַתְּפִלָּה וְאֱמוּנָה וְכוּ', וְנִבְרְכוּ וְכוּ' - שֶׁהוּא בְּחִינַת נְסִים וְכוּ', כִּי לְכָל זֶה תִּזְקֹה עַל־יְדֵי הָאֱמֶת:

7. לקוטי שיחות

זוהי גם משמעותו הפנימית של הציווי "לך לך" - היהודי נדרש "ללכת", לצאת ממציאותו הטבעית המוגבלת, על כל פרטיה: "מארצך" - מהתכונות הטבעיות והבסיסיות הקיימות בו; "ממולדתך" - מההרגלים ומהנימוסים שהאדם מקבל ממקום הולדתו וגידולו; ואפילו "מבית אביך" - מהחינוך ומההדרכה שהאדם מקבל בביתו (ולכן נזכרו בכתוב כל פרטי מקום היציאה, ובסדר זה דוקא).

8. בראשית רבה (וילנא) פרשת לך לך פרשה לט סימן ח

... וילך אברם כאשר דבר אליו ה' וילך אתו לוט, אמר רבי לוי בשעה שהיה אברהם מהלך בארם נהרים ובארם נחור, ראה אותן אוכלים ושותים ופוחזים, אמר הלואי לא יהא לי חלק בארץ הזאת וכיון שהגיע לסולמה של צור ראה אותן עסוקין בניכוש בשעת הניכוש, בעידור בשעת העידור, אמר הלואי יהא חלקי בארץ הזאת, אמר לו הקדוש ברוך הוא לזרעך אתן את הארץ הזאת.

9. מאור ושמש בראשית פרשת לך לך

א. המדרש הזה אומר דרשוני, וכי מפני שראה אותן עוסקים בניכוש ובעידור אמר הלואי יהיה לי חלק בארץ הזאת. ועוד, דהוה ליה למימר בתחלה 'עודרין בשעת העידור' ואחר כך 'נוכשין בשעת הניכוש', דהא תחלה עודרין וחופרין בקרקע, ואחר כך כשצומחין הזרעים והדשאים בתבואות, עוקרין ונוכשין העשבים הרעים מן הטובים כידוע, ולמה נקט המדרש בהיפך.

ב. ... על כן החיוב מוטל על כל מי שחפצו ורצונו לקשר את עצמו בו יתברך שמו, שיעקור כל המחשבות הרעות מלבו וממוחו, ואחר כך כשהולך ומתחזק בעבודתו יתברך שמו ובא בשנים וכבר הוא מושרש בעבודת השם יתברך שמו זמן זמנים טובא ... וזה נקרא 'עידור' היינו שחופר מחדש כמו עידור, שהוא תחלת עבודת הקרקע.

ג. ... וזה קרויה 'ניכוש' שעוקרין העשבים לא טובים, ועודרים בשעת העידור, רצה לומר גם אחר שבאים בימים עדיין חופרין ומפשפשין במעשיהם, ומחזיקין עצמם כאילו לא עבדו את השם מעולם כנ"ל, וזה קרויה עידור בעבודת הקרקע, אמר הלואי יהיה לי חלק בארץ הזאת ...

Rav Kalonymos Kalman haLevi Epstein was born in Cracow in 1751 to his father R. Aharon. R. Kalonymos was a disciple of R. Elimelech of Lizensk, the Seer of Lublin, and other great Chassidic leaders. He died in 1823.